

Kateheza za mlade
ob 25-letnici samostojne Slovenije

Domovina je

moja,

tvoja,

Njegova

Pripravili: Tone Česen, Martin Nahtigal, Alen Prelesnik

April 2016

CILJI

SPOZNAVNI: Spozna sporočilo Svetega pisma in nauka Cerkev o osebni svobodi in o odgovornosti do domovine.

DOŽIVLJAJSKI: Izkusi pomembnost slovenske poti do samostojne države.

DEJAVNOSTNI: Kot posameznik in skupina se odločijo za konkretna dejanja ljubezni do domovine.

PRIPOMOČKI

- računalnik z dostopom do interneta, projekcija
- listi s Svetopisemskim odlomkom o izhodu iz egiptovske sužnosti
- pisala
- prazni listi
- referenčna literatura o zgodovinskih temah (leksikon, učbeniki za zgodovino, ipd.)

PREDLOG PESMI

Zahvaljujte se Gospodu vsi

(15') UVODNA DINAMIKA – NAROD IN SVOBODA

Svetopisemski odlomek o izhodu Izraelcev iz Egipta v obljubljeni deželo (2 Mz 13,17–14,31 – v prilogi na koncu. Predlagamo, da ga eden izmed udeležencev naglas prebere.). Ob tem odlomku si potem podelijo besede, ki jih nagovarjajo. Nato v drugem krogu povedo, kako doživljajo v svojem življenju osebno svobodo ali tudi narodno (oz. kaj jih omejuje, tj. krati svobodo).

Predlog voditeljevega loka/rdeče niti: »Pot do svobode ni lahka, vključuje odločanje, samostojnost, svobodo, zvestobo. Vse to so vrednote, ki so pomagale tudi državi Sloveniji na njeni poti.«

(25') VSEBINA – SLOVENSKA POT DO SVOBODE

Voditelj tekom priprave izbere eno od možnosti:

a) Vsak udeleženeec si postavi vprašanje o slovenski zgodovini, ki ga zanima. (Primerno moderatorstvo prisotnega voditelja. Lahko si vprašanja tudi zapišejo, primerjajo ipd.) Nato si vprašanja podelijo. Če drugi člani skupine odgovor, nanj lahko odgovorijo. Vprašanja, ki ostanejo neodgovorjena, skupina skupaj odgovori s pomočjo računalnika in spleta.

b) Voditelj priskrbi referenčno literaturo (knjige) in omogoči dostop do spleta. Na lističe razdeli naslednje teme: Brižinski spomeniki, prve slovenske knjige, 19. stoletje in narodno prebujenje, življenje v Avstro-Ogrski monarhiji, doživljanje 1. svetovne vojne, država in kraljevina SHS, Slovenija med 2. svetovno vojno, Slovenija v totalitarnem režimu, osamosvojitve (plebiscit), predsedniki samostojne Slovenije, škofje v samostojni državi, državni prazniki. Voditelj skupino razdeli na manjše ekipe. Po en predstavnik ekipe izžreba eno poglavje. Njegova ekipa pripravi predstavitev na to temo, ki je lahko izdelek, igrani prizor, plakat, predstavitev ipd. Ob koncu si ekipe svoje predstavitve med seboj podelijo. Predstavitev naj bodo krajše od 2 minut. (OPOMBA: Izgled in forma predstavitve ni bistvena; spoznavanje tematike je poudarek! Pri večjih skupinah ustrezno prilagodite – uporabite le pomembnejše teme, skrajšajte čas predstavitev ipd.)

Predlog voditeljevega loka/rdeče niti: »Pri državi pa vedno znova pozabimo, da vrednote svobode in samostojnosti za mladega katoličana temeljijo na veri in odnosu z Bogom. Življenje države in Cerkve je v verniku med seboj povezano in nujno sobiva. Spoznavali smo pot Izraelcev na poti k svobodi in pot Slovenije na poti k osamosvojitvi. Videli smo, da je pomembno, da narod ne obupa in da se pridobljenega ne zapravi. Kaj nas o življenju v državi uči Cerkev in kako je mlad katoličan tudi nujno odgovoren državljan pa spoznajmo v naslednjih načelih: ...«

(10') VSEBINA – VLOGA KATOLIČANA V DRŽAVI

(V nadaljevanju: Voditelj/mladi na glas prebere/jo odlomek. Voditelj predstavi spodnja tri načela in jih s svojimi besedami utemelji. V pomoč so mu pripravljena besedila.)

1. Kristjani smo poklicani k aktivnemu državljanstvu.

»Vi ste luč sveta. Mesto, ki stoji na gori, se ne more skriti. Svetilke tudi ne prižigajo in ne postavljajo pod mernik, temveč na podstavek, in sveti vsem, ki so v hiši. Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih.« (Mt 5,14–16)

Najboljša oblika vladavine je tam, kjer sta zagotovljeni osebna svoboda (kamor spada tudi verska svoboda.) Ena izmed nalog države bi moralo biti zagotavljanje le-tega. Živimo v odprti politični ureditvi, kjer smo kristjani poklicani k sodelovanju v procesih odločanja. Vedno znova se moramo zavzemati za ohranitev svobode in pravičnosti.

2. Kristjani smo dobri državljani.

»...Jezus pa jim je dejal: »Dajte torej cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega.« Tako ga niso mogli pred ljudmi ujeti v besedi. In začudili so se nad njegovim odgovorom ter umolknili.« (Lk 20,25–26)

Kristjani upoštevamo zakone. Kristjani plačujemo davke. Kristjani se udeležujemo volitev. Zakoni so namenjeni preprečevanju zla, ohranjanju socialnega reda in zagotavljanju splošnega blagostanja. Dokler zakoni izpolnjujejo svoj namen in niso v nasprotju z našimi vrednotami, smo jih kristjani dolžni izpolnjevati.

3. Kristjani molimo za državne voditelje in slovenski narod.

»Oznanil ti je, o človek, kaj je dobro,
kaj Gospod hoče od tebe:
nič drugega, kakor da ravnaš pravično,
da ljubiš dobrohotnost
in ponižno hodiš s svojim Bogom.« (Mih 6,8)

Molitev s prošnjo za državne voditelje in narod je nujni sestavni del aktivnega državljanstva vsakega katoličana. Eno brez drugega ne bo obrodilo sadov. Javno delovanje naj črpa moč iz osebne molitve. Molitev je naš temelj in nam daje moč za naša prizadevanja. Javno delovanje pa je izraz te moči in poklicanosti k spremembi sveta.

(15') DEJAVNOST (izzivi in zaključek) – MOJ PRISPEVEK K RASTI DRŽAVLJANSKE ZAVESTI

Priprava konkretnih zavez za delo tekom leta – sodelujoči izbere eno osebno zavezo in skupaj se dogovorite za vsaj eno skupinsko zavezo:

- a) osebne zaveze
 - a. enkrat mesečno molim za državne voditelje
 - b. pogovorim se s starši (ali drugimi sorodniki) na temo doživljanja plebiscita in osamosvojitvene vojne
 - c. pogovorim se s starimi starši (ali drugimi sorodniki) o njihovem doživljanju totalitarnega sistema (in druge svetovne vojne)
 - d. nakup slovenske in evropske zastave, če je doma še nimate in izobešanje za državne praznike
- b) skupinske zaveze
 - a. sodelovanje pri letni maši za domovino (če je v župniji nimate, spodbudite g. župnika k temu)
 - b. nakup slovenske in evropske zastave, če je v župnišču še nimate in izobešanje le-te za državne praznike
 - c. ogled dokumentarnega filma s tematiko slovenske osamosvojitve (<http://www.rtv slo.si/osamosvojitev/>)
 - d. objava posnetkov vprašanj in odgovorov na socialnih omrežjih in delitev med svoje prijatelje (predvsem tistih vprašanj in odgovorov, ki jih nihče v skupini prej ni znal odgovoriti)

(5') PREDLOG ZA MOLITEV:

V hvaležnosti za dar samostojne države skupaj zapojemo pesem Zahvaljujte se Gospodu (Aleluja).

Glede na dinamiko skupine lahko posamezniki pred pesmijo, med njo ali po njej izrečejo svojo osebne zahvale za domovino.

Reference za nadaljnje osebno delo na temo Cerkev in države:

- O narodu: Prg 29,18; Prd 10,17; Prg 28,2
- O voditeljih: Prg 11,14; Prg 29,14; Prg 16,12; Prg 29,4; Prg 2,21; Prg 29:2
- O državljanstvu: 1 Pt 2,13-17; Rim 13,1; 2 Krn 7,14
- Katekizem katoliške Cerkve: 2234-2257; 2401-2463 (<http://www.marija.si/gradivo/kkc/>)
- Knjiga Tvitanje z Bogom: 4.1, 4.10, 4.11, 4.48, 4.50
(<http://www.skam.si/zaloznistvo/najnovejse/tvitanje-z-bogom/>)

PRILOGA: Bog reši Izraelce čez morje

2 Mz 13,17-14,31

Ko je faraon odpustil ljudstvo, jih Bog ni peljal po poti dežele Filistejcev, čeprav je bila blizu. Bog je namreč rekel: »Da bi se ljudstvo morda ne skesalo, ko bi videlo vojsko, in se ne bi vrnilo v Egipt!« Zato je Bog napotil ljudstvo po puščavski poti proti Trstičnemu morju. In Izraelovi sinovi so v bojnem redu odšli iz egiptovske dežele. Mojzes je vzel s seboj Jožefove kosti; kajti Jožef je s prisego zavezal Izraelove sinove in rekel: »Gotovo vas bo Bog obiskal. Takrat odnesite moje kosti s seboj od tod!« Odpravili so se iz Sukóta in se utaborili v Etámu na robu puščave. GOSPOD pa je hodil pred njimi podnevi v oblačnem stebru, da jih je vodil po poti, in ponoči v ognjenem stebru, da jim je svetil in so lahko hodili podnevi in ponoči. Oblačni steber se podnevi ni umaknil izpred ljudstva in ognjeni steber ne ponoči.

GOSPOD je spregovoril Mojzesu in rekel: »Govôri Izraelovim sinovom, naj se obrnejo in utaborijo pred Pi Hahirótom med Migdólom in morjem, pred Báal Cefónom; njemu nasproti postavite šotore ob morju! Faraon bo rekel o Izraelovih sinovih: ›Zašli so v deželi, puščava jih je zaprla vase.‹ Zakrknil bom faraonovo srce, da jih bo zasledoval. Potem bom pokazal svoje veličastvo nad faraonom in vso njegovo vojsko in Egipčani bodo spoznali, da sem jaz GOSPOD.« In storili so tako.

Egiptovskemu kralju so sporočili, da je ljudstvo pobegnilo. Tedaj se je faraonu in njegovim služabnikom spremenilo srce glede ljudstva in so rekli: »Kaj smo vendar storili, da smo odpustili Izraelce iz svoje službe!« Napregel je torej svoj voz in vzel ljudi s seboj. Vzel je šeststo izbranih voz in vse vozove Egipčanov in častnike na vsakem od njih. GOSPOD je zakrknil srce egiptovskega kralja faraona, da je zasledoval Izraelove sinove, ti pa so odhajali z vzdignjeno roko. Egipčani so jih zasledovali z vsemi faraonovimi konji, vozovi, konjeniki in vojsko in jih dohiteli, ko so taborili ob morju pri Pi Hahirótu pred Báal Cefónom.

Ko se je faraon bližal, so Izraelovi sinovi vzdignili oči in zagledali Egipčane, ki so šli za njimi. Izraelovi sinovi so se silno prestrašili in so vpili h GOSPODU. Rekli so Mojzesu: »Ali mar ni bilo grobov v Egiptu, da si nas odpeljal, da umremo v puščavi? Kaj si nam storil, da si nas izpeljal iz Egipta? Ali ti nismo že v Egiptu govorili in rekli: ›Pusti nas, da služimo Egipčanom!‹ Saj bi bilo boljše za nas, da bi služili Egipčanom, kakor da umremo v puščavi.« Mojzes je rekel ljudstvu: »Nikar se ne bojte! Vztrajajte in videli boste rešitev, ki vam jo danes nakloni GOSPOD. Kajti kakor danes vidite Egipčane, jih ne boste videli nikdar več. GOSPOD se bo bojeval za vas, vi pa ostanite mirni!«

GOSPOD je rekel Mojzesu: »Kaj vpiješ k meni? Ukaži Izraelovim sinovom, naj se odpravijo! Ti pa povzdigni palico in iztegni roko nad morje in ga razdeli, da bodo šli Izraelovi sinovi po suhem sredi morja! In jaz bom zakrknil srce Egipčanom, da pojdejo za njimi. Potem bom pokazal svoje veličastvo nad faraonom in vso njegovo vojsko, nad njegovimi vozovi in konjeniki. Egipčani bodo spoznali, da sem jaz GOSPOD, ko pokažem svoje veličastvo nad faraonom, nad njegovimi vozovi in konjeniki.«

Tedaj se je premaknil Božji angel, ki je hodil pred Izraelovo vojsko, in se postavil za njimi. In premaknil se je oblačni steber, ki je bil pred njimi, in se postavil za njimi. Tako je prišel med egiptovsko in izraelsko vojsko. Bil je oblak in tema, vendar se je svetlikalo v noči, in vso noč se niso približali drug drugemu.

Tedaj je Mojzes iztegnil roko nad morje in GOSPOD je gnal morje z močnim vzhodnim vetrom vso noč nazaj. Iz morja je naredil suho zemljo. In vode so se razdelile. Izraelovi sinovi so šli sredi

morja po suhem in vode so jim bile kakor zid na desni in levi. Egipčani so jih zasledovali in šli za njimi v sredo morja, vsi faraonovi konji, njegovi vozovi in konjeniki. Ob jutranji straži je GOSPOD v ognjenem in oblačnem stebru pogledal na egiptovsko vojsko in jo zbegal. Zaviral je kolesa njihovih voz in jim tako oteževal vožnjo. Tedaj so Egipčani rekli: »Bežimo pred Izraelom, kajti GOSPOD se bojuje zanje proti Egipčanom!«

Potem je GOSPOD rekel Mojzesu: »Iztegni roko nad morje, da se vode vrnejo na Egipčane, na njihove vozove in konjenike.« Mojzes je iztegnil roko nad morje in morje se je ob jutranji zori vrnilo na svoje navadno mesto, medtem ko so Egipčani bežali proti njemu. Tako je GOSPOD pognal Egipčane v sredo morja. Vode so se vrnile in zagrnile vozove in konjenike in vso faraonovo vojsko, ki je prišla za njimi v morje. Niti eden izmed njih ni ostal. Izraelovi sinovi pa so šli po suhem sredi morja in vode so jim bile kakor zid na desni in levi.

Tako je GOSPOD tisti dan rešil Izraelce iz rok Egipčanov in Izrael je videl Egipčane mrtve na morskem obrežju. Ko je Izrael videl mogočno roko, ki jo je GOSPOD izkazal nad Egipčani, se je ljudstvo balo GOSPODA in zaupalo GOSPODU in njegovemu služabniku Mojzesu.